

PM 2010:146 RI (Dnr 001-2318/2010)

EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare (SOU 2010:63) **Remiss från Justitiedepartementet**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare” (SOU 2010:63) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet av Sanktionsutredningen (utredningen) till Stockholms stad. Utredningens uppdrag har varit att lämna förslag till implementering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009. Direktivet avser minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i berört land.

Syftet med direktivet är att motverka olaglig invandring till EU. Genom direktivet åläggs medlemsstaterna att införa ett förbud för arbetsgivare att anställa tredjelandsmedborgare, som saknar rätt att vistas på deras territorier.

Stockholms stad begränsar sitt remissvar till utredningens förslag avseende Kontroll- och underrättelseskyldighet för arbetsgivare, Finansiella sanktioner samt Innestående ersättning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning att de ändringar som föreslås i svensk lagstiftning är nödvändiga för att genomföra direktivets bestämmelser i svensk rätt.

Stadsledningskontoret anser emellertid även att den föreslagna Kontroll- och underrättelseskyldigheten kan komma att leda till en ökad administration för arbetsgivare, vilket i sin tur kan ha negativa konsekvenser för integrationspolitiska mål om ökad mångfald på arbetsmarknaden.

Mina synpunkter

Den europeiska arbetsmarknaden ska vara en arbetsmarknad där människors arbetskraft inte utnyttjas av oseriösa arbetsgivare. Människor ska känna att de arbetar under rimliga villkor och förutsättningar, men också att dessa villkor är liknande för alla.

EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare handlar om att anställning av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i ett land ska leda till kännbara konsekvenser för

arbetsgivaren i fråga. Detta för att motverka att illegal arbetskraft används som ett medel för osund konkurrens, men främst för att alla på arbetsmarknaden bör få arbeta under justa villkor. Direktivet kommer att leda till att oseriösa arbetsgivare som försöker utnyttja människor får det svårare att utnyttja sin ställning gentemot svagare parter på arbetsmarknaden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare” (SOU 2010:63) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 2 december 2010

STEN NORDIN

Bilaga

EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare (SOU 2010:63), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Vänsterpartiet har i EU-parlamentet varit kritiskt till direktivförslaget, i likhet med människorättsorganisationer, eftersom det i högre grad verkar bekämpa papperslösa än exploatering av arbetskraft. Eftersom remissen behandlar en väldigt komplicerad fråga om såväl asyl/migration som arbetsrätt kommer vi inte att kunna lämna ett färdigt ställningstagande i samband med remissvaret.

Däremot kan vi redan nu se att direktivet är problematiskt från diskrimineringssynpunkt, utifrån det särskilda yttrandet av Diskrimineringsombudsmannen. Vi förvånas därför över att föredragande borgarråd inte nämner i sina synpunkter att den nya lagstiftningen kan innebära ökad diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, trots att även stadsledningskontoret uppmärksammar den risken.

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet av Sanktionsutredningen (utredningen) till Stockholms stad. Utredningens uppdrag har varit att lämna förslag till implementering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009. Direktivet avser minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i berört land.

Stockholms stad begränsar sitt remissvar till utredningens förslag avseende Kontroll- och underrättelseskyldighet för arbetsgivare, Finansiella sanktioner samt Innestående ersättning.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning att de ändringar som föreslås i svensk lagstiftning är nödvändiga för att genomföra direktivets bestämmelser i svensk rätt.

Kontoret anser att Kontroll- och underrättelseskyldigheten för arbetsgivare kan komma att leda till viss ökad kostnad för arbetsgivare. Stadsledningskontoret anser vidare att Kontroll- och underrättelseskyldigheten kan komma att leda till en ökad administration för arbetsgivare, vilket i sin tur kan ha negativa konsekvenser för integrationspolitiska mål om ökad mångfald på arbetsmarknaden. Direktivets krav på arbetsgivare tar vidare inte hänsyn till det skydd mot diskriminering som arbetsgivare ska beakta vid rekryteringar. För att undvika diskrimineringsituationer innebär Kontroll- och underrättelseskyldigheten att en arbetsgivare ska behandla samtliga jobbsökanden på ett enhetligt och icke-diskriminerande sätt. Enligt stadsledningskontoret finns en risk att arbetsgivare med hänsyn till den jobbsökandens namn och/eller utseende utsätter vissa grupper jobbsökanden för särskilda kontroller. Dessutom kan arbetsgivare, utifrån samma kriterier, även missa att utföra de kontrolluppgifter som föreläggs dem enligt utredningens förslag.

Stadsledningskontoret välkomnar utredningens förslag att Migrationsverket bör få i uppdrag att utveckla sin service till arbetsgivare och erbjuda allmänna råd och stöd för hur kontrollen av tredjelandsmedborgare bäst kan genomföras samt att Migrationsverket bör samråda med Diskrimineringsombudsmannen vid utarbetandet av sådana råd.

Stadsledningskontoret anser att eftersom det i vissa fall inte är möjligt att beräkna de faktiska återvändandekostnaderna, så föreslås att den genomsnittliga återvändandekostnaden ska ingå i den särskilda avgiften.

Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning vad avser rätten till innestående ersättning, samt de presumtionsregler avseende tidsgränser som redovisas i utredningen.

Som svar på remissen hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.